

A new dawn

IN BAGAN – THE “ANGKOR WAT OF MYANMAR” – **FAH THAI** SPEAKS TO RESIDENTS WHO’VE AWAKENED TO DISCOVER AWESTRUCK TOURISTS FLOCKING TO THEIR TEMPLES

Words Yixuan Fan

“WHY CAN’T WE FLY LIKE BIRDS?” I ask myself as my hot-air balloon gradually ascends into the sky above the tranquil Burmese plains. A quick blast of fire and the balloon soars ever higher, then starts to drift across a fairy-tale landscape. Old Bagan – often called the Angkor Wat of Myanmar – majestically unfolds in the misty light of dawn. This vast and sacred landscape, studded with innumerable ancient temples set against the contrasting green of the surrounding trees, is like nothing I’ve ever seen. Before long, sunlight breaks through the clouds and morning is upon us, caressing thousands of golden minarets and leaving them shining like jewels. I’m so overcome with awe that I have to remind myself to keep breathing.

Bagan, the capital of the Kingdom of Pagan between the 9th and 13th centuries, has witnessed the construction of well over 10,000 Buddhist temples, pagodas, stupas, statues and monasteries in the course of its long history. And yet the mighty kings who oversaw the creation of this astonishing landscape could never have dreamed that one day it would be viewed from the sky. Of course, Bagan still draws far fewer travellers than the legendary Angkor Wat, but then, unlike in Cambodia, temple tourism is still in its infancy here. One thing is certain, Bagan is among the world’s most beautiful religious sites.

Thanks to the introduction of economic reforms, Myanmar has become something of an Asian tourism hotspot. Burmese politician and pro-democracy activist Aung San Suu Kyi’s much-repeated invitation – “Come to Burma with your eyes open and use your liberty to promote ours” – has freed tourists to visit with consciences clear, even if a cursory glance through the papers suggests that Myanmar’s people still enjoy little in the way of civil liberties. The historic southern city of Yangon is typically the first stop for visitors, but bustling Mandalay in the north and, more recently, glittering Bagan have begun to cultivate tourism industries of their own, with the latter’s 2,200

ESSENTIAL BURMESE

- HELLO** Min ga la ba
- HOW MUCH IS THIS, PLEASE?** Diha balao leh?
- THANK YOU!** Kyeizu tin ba de
- HOW ARE YOU?** Nei kaon la?
- YES** Ho de
- NO** Ma ho bu
- NICE TO MEET YOU!** Twe ya da wanta ba de
- GOODBYE** Thwa dau mal

PHOTOS: GETTY IMAGES

Bagan is unquestionably one of the world’s most beautiful religious sites

BALLOONING IN BAGAN

Flights run by Balloons Over Bagan (balloonsoverbagan.com) serve up unbeatable views of the temples. Book at least three days in advance as the flights, which operate from October to March, are extremely popular. In clear-weather conditions, most flights are scheduled at dawn. Opportunities to balloon at sunset are rare, but it’s not impossible. Flights last for about 45 minutes to an hour, depending on the wind. The most exciting part of these airborne adventures is that the direction of flight can’t be planned – the winds carry the balloon where they please, from positions above the temples to points along the Irrawaddy River, the latter requiring that passengers be picked up by boat.

temples (some of them untouched by non-Burmese hands) serving as the main drawcard. Talk to staff members at just about any restaurant here and you're likely to hear the same story, often delivered with a beaming smile: "There have been more tourists in Bagan over the past two years than ever before and we're very happy about it!" According to Myanmar's Ministry of Hotels and Tourism, the nation welcomed more than 410,000 overseas visitors in 2011. That figure more than doubled to one million a year later and a 15 per cent hike is expected this year. Very few of these tourists miss the chance to visit Bagan, which means life for the locals is changing rapidly.

"I want to purchase my own horse someday," says Min Min, a young horse-cart driver. Min Min hires the horse he uses to shepherd tourists around Bagan for a day in his flower-strewn horse or ox cart. "We welcome more tourists in 2014," he says with hope etched into his face. There are many registered horse- and ox-cart drivers like Min Min in Bagan, the bulk of them fluent in English (and often Mandarin).

"About 30 years ago, many houses came down in a big earthquake, but most of the old temples were not hurt at all!" says one driver, referring to a 1975 natural disaster that shattered the area but left the temples largely unscathed. "Bagan's charm comes from the fact that it's not a museum, but a living monument," says May, co-owner with her husband Philippe of the new boutique hotel Blue Bird Bagan. Drawing on her experience as the operator of a Yangon travel agency, the Mandalay-born hotelier promptly maps out all the must-see attractions in Bagan for me with great enthusiasm. Not surprisingly, the Bagan Archaeological Zone – which includes Old Bagan and its temple ruins – tops the list. Beyond that, there's Nyaung U in the north and "New Bagan" in the south, where a range of upmarket hotels are currently under construction. Finally, there are the area's beguiling and picture-perfect Burmese villages. To this itinerary, I'd add a trip by hired bicycle along the area's lanes and byways. If you venture out at

HITCH A RIDE: horse and ox carts are big hits with both residents and tourists

WHERE TO STAY

Blue Bird Bagan

Located in quiet "New Bagan", this 24-room boutique hotel offers a private and restful escape from temple fatigue. There's a tropical garden, a pool to cool off in and elegantly appointed rooms equipped with modern amenities, including "waterfall showers".

bluebirdbagan.com

The Hotel @ Tharabar Gate

This 83-room hotel has the best location in Old Bagan, right next to the only surviving gate of ancient Bagan. The rooms feature traditional Burmese furnishings and teak floors. After a day of sightseeing, sip cocktails at the pool bar while enjoying a live music performance.

tharabargate.com

“Bagan will not give up its spirit to irresponsible tourism. The people deeply love this land and they’ll guard it forever”

noon, it’s likely that the sun will be your only travelling companion, as most residents will be napping or cooling off indoors. It’s better to ride in the early morning or late afternoon. (Bagan enjoys slightly cooler temperatures from November to February.)

Any newcomer to Myanmar is sure to notice that women and children typically apply a beige-yellow paste to their cheeks and foreheads. “It’s thanaka, to prevent sunburn,” a waiter at a roadside eatery tells me. “It’s made from the extract of thanaka trees.” To satisfy my curiosity, he demonstrates the process of applying thanaka. First, grind thanaka bark on a stone until it turns to powder; then mix it with a little water. Smear the paste on your cheeks and – presto! – you’ve got yourself some lovely, sandalwood-scented “sunscreen”. It works, too.

Hotels here haven’t been the only beneficiaries of the spike in tourism. The local lacquer industry is also booming. Though lacquerware originated in China, the innovations introduced by local craftsmen have made Bagan the centre of the lacquerware trade in Myanmar. At one shop here, I had the chance to explore a cellar that was a virtual treasure-trove of objects in red, black, green, gold and yellow, shimmering with lacquer.

As you might expect, the cost of living has increased in parallel with Bagan’s rising profile. “Tourists talk about how to travel responsibly, but expecting lower prices will not help our people,” a shopkeeper tells me. “They must understand that everyone who has a business here has to pay tax, even for a can of Coke. And the tax is high!” Another problem is all too obvious to visitors: inadequate infrastructure. There’s no denying that Bagan remains largely rural. Most “roads” are really not much more than dusty tracks with little or no lighting, which presents a challenge for those courageous travellers who choose to cycle back to their hotel at around dusk.

And then there’s the quietness.

“Some tourists complain about the quietness of our nights,” says May’s Swiss-born husband Philippe, who first came to Myanmar in 1996. “But we don’t want to see Bagan give up its spirit and traditions to irresponsible tourism. The people here deeply love this land and they’ll guard it forever.”

พุกาม เคยเป็นอาณาจักรรุ่งเรืองในสมัยโบราณ ด้วยศรัทธาในพุทธศาสนา กษัตริย์ในสมัยนั้นทรงสร้างวัด เจดีย์ ศาสนสถานกว่าหนึ่งหมื่นแห่ง แต่พระองค์คงไม่คาดคิดว่า เมื่อมองมาจากบนฟ้าแล้ว เมืองพุกามมีความงดงามเพียงใด โดยเฉพาะช่วงรุ่งอรุณ ที่แสงอาทิตย์ลอดผ่านเมฆ มากกระทบเจดีย์สีทอง เกิดเป็นประกายระยิบระยับดั่งอัญมณี พม่าหลังจากการปฏิรูปประเทศ กลายเป็นดาวเด่นของการท่องเที่ยวเอเชีย ไม่ว่าจะเป็นร่างกุ้ง มัตตะเลย์หรืออย่างพุกามที่เพิ่งเผยโฉมความงามให้ชาวโลกได้ชม ปีที่แล้ว มีนักท่องเที่ยวทั่วโลกเข้าพุกามถึง 1 ล้านคน ทำให้วิถีชีวิตของชาวบ้านเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เมืองพุกามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลักๆ ได้แก่เขตเมืองเก่าหรืออาณาจักรพุกาม เขตเมืองใหม่ที่เป็นที่อยู่อาศัยของคนในพื้นที่และโรงแรมหรูๆ และยอยอยู่ที่เป็นแหล่งที่กินที่พักราคาประหยัด

เสน่ห์ของพุกามอย่างหนึ่งคือ มันไม่ใช่พิพิธภัณฑ์ แต่เปรียบเหมือนโบราณสถาน สถานที่มีชีวิตอยู่ เจ้าของโรงแรมบูเบิร์ต พุกาม กล่าวว่า ที่พวกเขาเลือกมาเปิดโรงแรมที่นี่ ก็เพราะพุกามเป็นเมืองที่สงบ ผู้คนสามารถเข้ามาสัมผัสได้ถึงวิถีชีวิตที่แท้จริง และสำหรับคุณ มิน มิน ชาวพุกามที่มีอาชีพขับรถม้าพาชมเมืองก็หวังว่า จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามามากขึ้น ซึ่งก็หมายถึงรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของเขาด้วย

การเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทำให้ธุรกิจข้างเคียงอย่างการทำเครื่องเงิน ของพุกามนั้นได้รับความนิยมไปด้วย และเหมือนกับที่อื่นๆ เมื่อการท่องเที่ยวเข้ามาแล้ว ก็ทำให้ ค่าครองชีพในเมืองสูงขึ้น ระบบสาธารณูปโภคของเมือง ก็จำเป็นต้องพัฒนากันอีกมาก และแม้ว่าการเดินทางโดยรถบัสจากมัตตะเลย์มาพุกามนั้นราบรื่นมากแต่ถนนส่วนใหญ่ ของที่นี่ยังเป็นดินแดง และไม่สี่ไฟข้างถนน ทำให้ไม่สะดวกกับนักท่องเที่ยวที่ใช้จักรยานนัก บางคนอาจจะบ่นว่าที่พุกามไม่มีกิจกรรมยามค่ำคืน แต่สำหรับนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์แล้ว การรักษาสภาพแวดล้อมของเมือง ให้เหมือนดังเดิม นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด